

Udviklingsstrategi for Domkirkekvarteret i Viborg

November 2020

Udarbejdet af Seismonaut for Viborg Kommune

Indhold

Vision

En sammenhængende oplevelse

Domkirke kvarteret som destination

Særudstillinger og events som strategisk greb

Attraktioner i Domkirke kvarteret

Processen bag Domkirke kvarteret

Indsatsområder

Vision

Visionen for Domkirke kvarteret i Viborg er at etablere et kulturelt kraftcenter, der samler områdets seværdigheder til en sammenhængende attraktion på nationalt niveau.

Det er ambitionen at tiltrække 250.000 gæster årligt til Domkirke kvarteret, som enten besøger Viborg Domkirke, Viborg Museum, Skovgaard Museet eller byens nye egnsteater.

Her er Viborgs hjerte

Her mærkes byens sjæl, puls og historie

Her mødes, leves og opleves

Her skabes udvikling, fortællinger og nye sammenhænge

Historien fortsætter...

En sammenhængende oplevelse, hvor fortid møder fremtid

Fremtidens Domkirke kvarter i Viborg tilbyder borgere og besøgende en sammenhængende kvalitetsoplevelse, der taler til alle sanser.

Det er et kvarter, som byder på nye, spændende og anderledes oplevelser. Her er kunst, kultur og historiefortælling på højeste niveau. De besøgende kan dykke ned i tusind års Danmarkshistorie lige der, hvor begivenhederne udspillede sig. Gå på opdagelse i UNESCO Creative City, hvor de storslåede historiske bygninger bliver vækket til live med animation og den nyeste visuelle formidling. Mærk stemningen og byens liv på caféen ved en af kvarterets åbne pladser eller nyd roen i et af de grønne byrum. Det er her man mødes med venner og familie, går sin aftenetur eller besøger museerne på Stænderpladsen.

Domkirke kvarteret er stedet, hvor fortidens monumenter smelter sammen med fremtidens teknologiske muligheder i oplevelser, der overrasker, pirrer nysgerrigheden og giver stof til eftertanke for både børn og voksne. Det er et kvarter, som er i konstant bevægelse og forandring. Om dagen er det én oplevelse, og når mørket falder på en anden. En oplevelse som ændrer sig med lyset og mørket og med årstidernes gang. På én gang det samme og alligevel nyt og anderledes.

Domkirke kvarteret som destination

Domkirke kvarteret adskiller sig fra andre historiske steder. Det er både et selvstændigt kvarter og en integreret del af byen.

Der er en flydende overgang fra handelslivet og gågaden til det historiske kvarter. Det er oplevelsen af at gå fra et moderne byrum og ind i et historisk oplevelsesrum. Byen og kvarteret er samtidig et knudepunkt på Hærvejen, hvilket understreger byens historiske position og betydning.

Potentialet ligger i, at Domkirke kvarteret opleves som en sammenhængende destination, der kombinerer et varieret udbud af oplevelser både ude og inde. Kvarteret rummer mange forskellige seværdigheder - store som små - som i sig selv har et stærkt oplevelsestilbud: Viborg Domkirke, Viborg Museum og Skovgaard Museet.

Hertil kommer hele iscenesættelsen af byrummet med animation og lys, ligesom det er ambitionen at udvikle tilbagevendende særudstillinger i et tværgående samarbejde mellem byens kulturinstitutioner. Det vil være med til at positionere Viborg - særligt i forhold til de nærliggende attraktioner og bydestinationer.

Særudstillinger og events som strategisk greb

Det er afgørende, at Domkirke kvarteret rummer et varieret udbud af oplevelser, hvor det er muligt at være medskabere og aktivt deltagende.

Her skaber nuværende events som Snapsting, Hærvejsmarchen, DGI Hærvejsløbet, Viborg Animations Festival og store koncerter et solidt fundament for fortsat udvikling og nye initiativer.

Et hovedgreb til at skabe variation og aktualitet i Domkirke kvarteret er skiftende særudstillinger og involverende oplevelser og events, som skabes af Viborg Museum, Skovgaard Museet, det kommende egnsteater, Viborg Kommune og andre aktører. Derved bliver Domkirke kvarteret Viborgs helt særlige arena.

Særudstillingerne skal have national gennemslagskraft og blive en selvstændig attraktion i attraktionen. Særudstillingerne samler institutioner og aktører omkring Domkirke kvarteret og er med til at tiltrække en bredere målgruppe.

Samtidig bidrager de skiftende udstillinger og events til at tiltrække gæster og generere indtjening til kvarterets kulturinstitutioner og erhvervslivet i Viborg.

Attraktionerne i Domkirke kvarteret

Viborg Domkirke

Domkirken er en aktiv kirke for byens borgere og byens største attraktion. Med det betagende kirkerum og Joakims Skovgaards smukke kalkmalerier er kirken en helt særlig oplevelse. Hertil kommer kirkekoncerter som Viborg Internationale Kirkemusikfestival og events, der afholdes i kirken og på Sognegården overfor.

Viborg Museum

Nyt Viborg Museum vil være et centralt omdrejningspunkt for oplevelsen af Domkirke kvarteret. Museet formidler historien om kongemagt, kirkemagt, retsvæsen og demokrati gennem 1.000 år, som den udspillede sig i Viborg. Det sker både gennem udstillinger og formidling i byrummet.

Skovgaard Museet

På Skovgaard Museet kan man komme tæt på kunsten og kunstnerne, der har haft stor betydning for byen og udsmykningen af Viborg Domkirke. Hertil bidrager museet med nytænkende og perspektiverende udstillinger, der rækker ud over familien Skovgaards historie og produktioner, og som synliggør kunstens betydning i kvarteret.

Nyt Viborg egnsteater

Et nyt egnsteater, der arbejder i krydsfeltet mellem et traditionelt scenekunstabegreb og nye virtuelle og animerede teknologier, vil kunne styrke oplevelsespotentialt i hele Domkirke kvarteret, og dermed også placere Domkirke kvarteret i en scenekunstnerisk kontekst nationalt.

Særudstillinger og events

Særudstillinger og events er en vigtig motor i den konstante fornyelse af kvarteret og en mulighed for at perspektivere og aktualisere fortællingen. Det er ambitionen at skabe et nyt tilbagevendende særudstillingsformat, der inddrager hele kvarteret - ude og inde - og som realiseres i et tæt samarbejde mellem områdets kulturinstitutioner.

Animation

Viborg har en international styrkeposition inden for animation. Domkirke kvarteret er der, hvor de besøgende kan opleve Viborgs position som UNESCO Creative City. Animationen giver kvarteret en ekstra oplevelsesdimension og modspil til de historiske bygninger.

Processen bag Domkirke kvarteret

2018

Sergei Sviatchenko udarbejder og udstiller collage-værket "Tribute to Viborg" på Det Gamle Rådhus.

Juni:

Snapstinget – Viborg Museum udstiller i den tidligere Vestre Landsret: "Her hvor vi mødes". Koncerter på Gammeltorv.

Viborg Museum gennemfører projektet GYMuSKO, hvor gymnasieelever formidler retsopgøret efter 2. verdens-krig.

September:

Borgermøde om "Rammeplan for byrum og pladser i Domkirke kvarteret" og "Etapeplan for Domkirke kvarteret".

September:

"Himlen over Viborg" 3D animation på Viborg Domkirkes facader.

Oktober:

Arkitekturens dag: Præsentation af Rammeplan og Etapeplan, byvandring i Domkirke kvarteret.

2020

Juli:

Mordgådejagten

2014

Marts:

Borgermøde på Det Gamle Rådhus med debat om rådhuset og Domkirke kvarteret.

Juni:

Snapstinget – koncerter på Gammeltorv.

August:

Seminar hvor kirke-, museums-, erhverv-, kommune- og fundingrepræsentanter

2016

Forår:

Styregruppen udarbejder VISION Helhedsplan for Domkirke kvarteret i Viborg.

Teatret Carte Blanche faciliterer "Kunsten at lytte" - international workshop om byrum med borgerinddragelse og netværksmøde.

Viborg Museum holder fem møder med interessent-grupper om konceptudvikling af et nyt museum.

Juni:

Snapstinget – koncerter på Gammeltorv.

Forår:

Schönherr udarbejder et debatoplæg - Helhedsplan for Domkirkeområdet i Viborg.

Juni:

Snapstinget – borgermøde om Helhedsplan, udstillinger, åbent hus, koncerter, fællesspisning, midlertidig omdannelse af Stænderpladsen, rundvisninger mv.

Efterår 2015-forår 2016:

Det gamle Rådhus benyttes til undervisning af The Animation Workshop.

2015

Februar:

Borgermøde og workshop på Sognegården, hvor styregruppen præsenterer VISION og delprojekter.

Teatret Carte Blanche iscenesætter Domkirkens rum med forestillingen re-FORMATION.

Juni:

Snapstinget - Stænderpladsen og Det Gamle Rådhus omdannes til "pop-up kulturhus" med teatret "Carte Blanche" som driver. Koncerter på Gammeltorv.

Viborg pilgrimshus "Herberget" åbner for pilgrimme, vandrende og cyklister.

2017

Sensommer:

Åbent hus på Sognegården med udstilling og uformel snak om Domkirke kvarteret.

Oktober:

Arkitekturens dag: Præsentation af visioner og byvandring i Domkirke kvarteret.

Borgerworkshop på Sognegården om Domkirke kvarterets byrum og pladser.

November:

"Himlen over Viborg" 3D animation på Viborg Domkirkes facader i anledning af Reformations jubilæumsåret.

2019

Aktørerne fortsætter inddragelse af offentligheden, aktiviteter og tæt dialog i udviklingen af Domkirke kvarteret.

Indsatsområder

1. Ny organisering af Domkirke kvarteret

Udviklingen af Domkirke kvarteret går nu ind i en ny fase. Vision og helhedsplan er på plads. Borgerne er blevet inddraget og nye aktiviteter er testet med succes.

Det er tid til at tage næste skridt og igangsætte den videre proces frem mod realiseringen af et samlet Domkirke kvarter - fysisk som oplevelsesmæssigt. Til det er der også brug for et nyt organisatorisk setup, som kan løfte opgaven med at tiltrække den nødvendige finansiering og samtidig få sat de rette operationelle rammer om samarbejdet mellem kvarterets institutioner og interessenter.

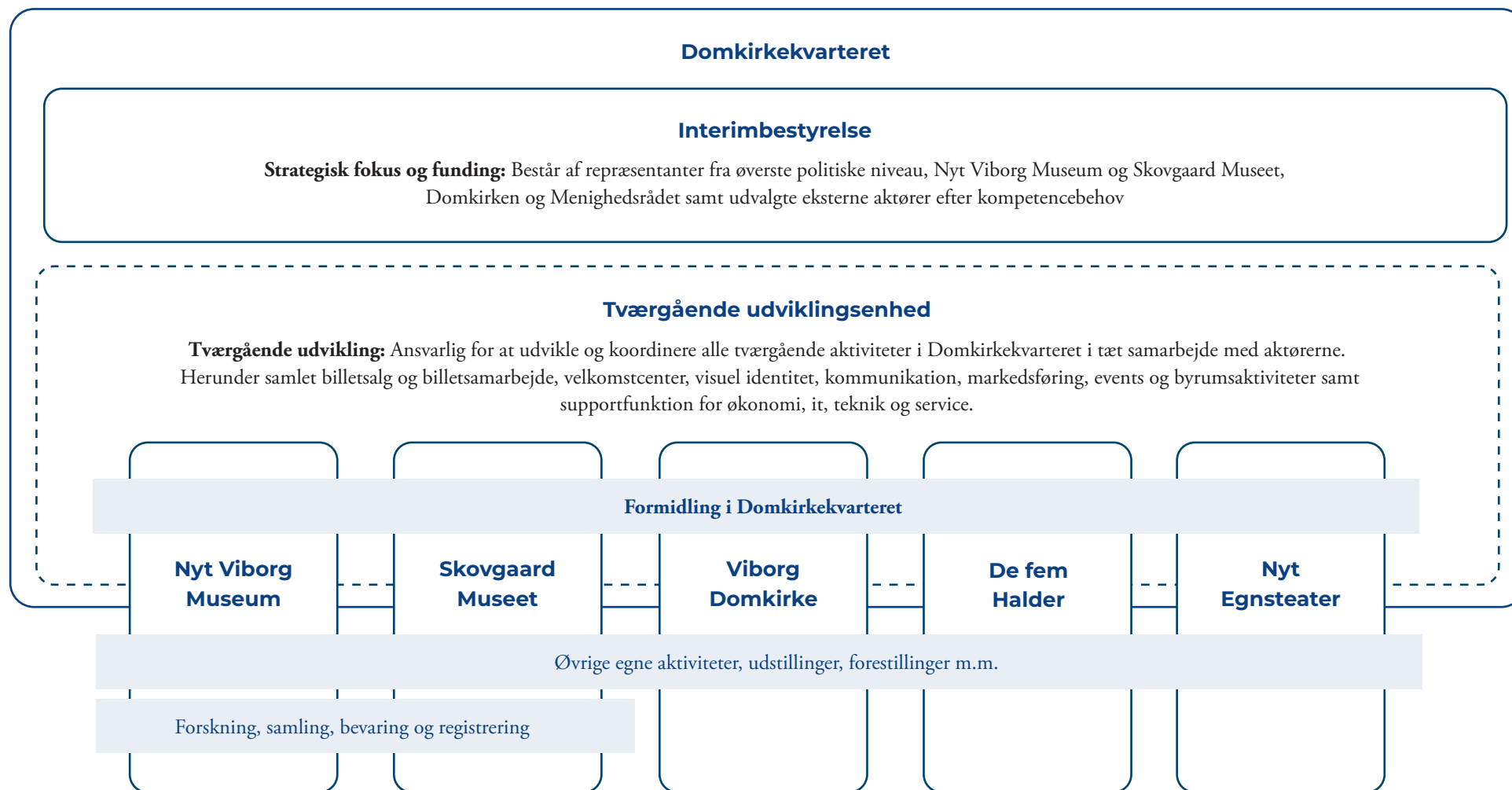
Den nye organisering kan ske gennem dels en interimbestyrelse, med særligt fokus på ekstern funding, dels en tværgående udviklingsenhed med fokus på intern udvikling. Dette vil styrke det strategiske afsæt for den videre udvikling af Domkirke kvarteret. Bestyrelsen skal have politisk tyngde, samle de centrale interessenter i kvarteret og sikre at de relevante eksterne kompetencer er til stede.

På det operationelle niveau etableres en udviklingsenhed, som varetager de tværgående aktiviteter i Domkirke kvarteret i tæt samarbejde med kvarterets institutioner og aktører. Enhedens opgave bliver at udvikle, styre og kuratere aktiviteter, oplevelser, events og udstillinger i området samt stå for fælles markedsføring, kommunikation samt billetsystem for hele Domkirke kvarteret.

Indsatsområder

- Afklaring af nyt organisatorisk setup af Domkirke kvarteret herunder afklaring af de juridiske forhold samt inddragelse af eksisterende institutioner.
- Afklaring af beslutningskompetencer, ansvarsområder og kompetencebehov i den nye organisering. Både på strategisk og operationelt niveau.
- Etablering af en samlet organisation for Domkirke kvarteret med ansvaret for den videre fremdrift og udvikling af kvarteret.

Forslag til ny organisering

2. En samlet identitet

Domkirke kvarteret skal have en tydelig sammenhængende identitet.

Konkurrencen om at tiltrække gæsternes opmærksomhed er stor og Viborg skal opbygge et brand, som kan konkurrere med større bydestinationer som Aarhus, Aalborg og Odense. Det kræver synlighed og markedsføring af Domkirke kvarterets særlige oplevelsestilbud, der positionerer Viborg i en national kontekst. Identiteten skal også være synlig og nærværende i selve kvarteret. Det skal være tydeligt for gæsten, at man bevæger sig ind i et særligt område med en særlig historie. Det kan være i form af fysiske markeringer eller gennem brug af lyssætning eller animationer.

Inspitationscase

Odense har gennem mange år opbygget fortællingen som H.C. Andersens hjemby. Der er bl.a. den årlige HCA Festival, byvandrer i HCA fodspor og referencer til hans eventyr placeret i midtbyen og de grønne byrum. I 2021 åbner det nye H.C. Andersens Hus og eventyrhave tegnet af den japanske stjernearkitekt Kengo Kuma. Det nye museum giver byens fortælling et yderligere løft og fuldender transformationen af bymidten med et stærkt oplevelselement.

Indsatsområder

- Der skal skabes en fortælling om 'Det nye Domkirke kvarter', hvor historien, stedet, stemningen og bygninger bliver bundet sammen til en helhedsoplevelse. Denne udvikling forankres i den nye tværgående udviklingsenhed.
- Domkirke kvarteret skal have sin egen visuelle identitet. Derved bliver kvarteret den samlende overliggende for de enkelte attraktioner i kvarteret.
- Domkirke kvarteret skal markedsføres som en destination i samarbejde med VisitAarhus og Vi er Viborg og tilskynde ophold i en eller flere dage.
- Der etableres gæsteservice i det nye velkomstcenter i det Gl. Rådhus i samarbejde med VisitAarhus.

3. Stærkere kobling til byen og borgerne

Domkirke kvarteret er til for byens borgere og tilrejsende gæster. Det er de mennesker, der bor her og bruger byen til hverdag, som skaber liv i kvarteret og den særlige stemning.

Kvarteret skal være en integreret del af byen. Det skal være et attraktivt område, der inviterer til ophold og som borgere, såvel som turister, aktivt opsøger og bruger. Her kan man slå sig ned på en bænk i solen og nyde synet af Domkirken og de historiske bygninger eller holde picnic med familien under træerne i Hans Tausens Minde. Borgerne gør det til deres kvarter. Et de er stolte af og gerne viser frem.

Indsatsområder

- Der skal skabes et naturlig flow igennem kvarteret med forbindelseslinjer, der binder byen sammen på tværs af Domkirke kvarteret. I de åbne byrum og pladser skal der etableres nye opholdsmuligheder med cafémiljø og opholdsmuligheder i kvarteret.
- De rekreative områder og grønne byrum i Domkirke kvarteret skal invitere til ophold og brug. Og de historiske fortællinger, der ligger skjult i hele kvarteret skal bringes frem og præsenteres gennem ny og inspirerende byrumsformidling.
- Den samlede wayfinding i kvarteret skal gøres tydelig, så man som borger eller gæst ved, hvilke oplevelser der er at gå på opdagelse i.
- Nærheden til gågaden og handelslivet skal udnyttes via et tæt samarbejde med Vi er Viborg, så det bliver en naturlig del af oplevelsen og bidrager til at definere Viborg som en attraktiv bydestination.

4. Midlertidige aktiviteter og events

Domkirke kvarteret er ramme for mange forskellige typer af events og arrangementer. Det er også i fremtiden en central del af oplevelsen af kvarteret.

I de kommende år vil kvarteret være præget af transformationen af byrummene, der involverer flere af de centrale pladser, byrum og bygninger. Det er derfor vigtig, at det undervejs fortsat bliver et åbent, imødekommende og levende sted. De midlertidige aktiviteter og events vil samtidig skabe synlighed og bidrage til opbygningen af Domkirke kvarterets identitet og brand.

Eksempler på tidligere og tilbagevendende aktiviteter og events i Domkirke kvarteret.

- Mordgådejagten
- Himlen over Viborg
- Snapsting
- Domkirken Rocker
- Powerman EM i Duathlon
- Hærvejsmarchen
- DGI Hærvejsløbet
- Viborg Internationale Kirkemusikfestival
- Viborg Animations festival
- Filmoptagelser fx ”Julemandens datter”

Indsatsområder

- Der skal kontinuerligt skabes anledninger, der kan trække borgere og besøgende til kvarteret, også mens at det er under udvikling. Viborg Museum og Skovgaard Museets fælles initiativt ‘Mordgådejager’ er et godt eksempel på, hvordan midlertidige aktiviteter kan aktivere byrummet på en involverende og lærerig måde.
- Det styrker også den trinvis åbning af nye attraktioner og byrum og peger frem mod udviklingen af ambitiøst tværgående udstillingsformat, der på sigt skal arbejde med hele kvarteret som udstillingsrum - ude og inde.
- De midlertidige aktiviteter og events skal fastholdes - også efter den fysiske transformation af kvarteret er gennemført, da de fortsat vil have betydning for at sikre relevans og synlighed.

5. Animation og visuel formidling

Viborgs position som UNESCO Creative City og internationale styrkeposition inden for animation skal være tydelig i Domkirke kvarteret.

Animation og visuel formidling er et stærkt virkemiddel og skal integreres i den samlede oplevelse af Domkirke kvarteret. Gennem animation, visuel formidling og belysning får kvarteret tilført et ekstra oplevelseslag. Når mørket falder på tændes lyset og byrummene bliver levende på en ny måde. Får et nyt udtryk og stemning. Det vil være med til at differentiere Domkirke kvarteret fra andre bydestinationer og kulturtilbud samt skabe opmærksomhed og liv i byrummet.

Indsatsområder

- Animation kan give en unik totaloplevelse. Brugen af animation vil samtidig understøtte formidling og liv i byrummet.
- Domkirke kvarteret skal udgøre et showroom for Viborg som animationsby og være der, hvor de besøgende får oplevelsen af, hvad animation er og kan.
- Der er behov for at tænke anvendelsen af animation ind i den fysiske transformation af byrummene - bygninger, pladser og adgangsveje, så området bliver opbygget med en digital infrastruktur, der gør det muligt at udvikle og ændre projektioner og lyssætning som understøtter oplevelsen af byrummet og dets fortællinger.

